

PRVI URADNI OBISK FRANCOSKEGA DRŽAVNEGA PREDSEDNIKA V ZAHODNI NEMČIJI

Francija in Zahodna Nemčija ter združena Evropa

Kakšna naj bi bila vloga Francije in Nemčije v bodoči zvezi - Zakaj De Gaulle odrija Veliko Britanijo od evropske skupnosti - Zanimivo pisanje francoskega dnevnika

Dnevno časopisje na Zahodu posveča te dni veliko pozornost uradnemu obisku generala Charlesa De Gaulle v Zahodni Nemčiji. Ne glede na politični pomen tega obiska je vendarle treba priznati, da gre za izreden dogodek, saj se prvič v vsej zgodovini francosko-nemški odnosov dogaja, da se kak francoski državni predsednik nahaja na uradnem obisku v Nemčiji.

To dejstvo sta v svojih pozdravnih govorih podčrtala tako zahodnonemški predsednik Lübke kot sam general De Gaulle. »Naše srečanje — je dobesedno dejal francoski predsednik — je izrednega značaja. Francija je gost Nemčije in to v trenutku, ko sta naši državi po tolikih in tolikih bojih po lastnem sklepu in na dostojen način postali prijateljski.«

Pomiritev in vzpostavitev prijateljskih odnosov med francoskim in nemškim narodom mora vsekakor pozdraviti vsak mirnoljuben človek, saj iz zgodovine zadnjih 100 let vemo, koliko gorja, koliko človeških žrtev in koliko moralne ter gnotne škode so zlasti vsem evropskim narodom povzročili prav spori in sovražni odnosi med Nemci in Francozi. Priznati je tudi treba, da bi vsa Evropa imela samo korist, če bi odslej dve izmed njenih največjih in kulturno ter gospodarsko najbolj naprednih držav za vedno in zares ostali »prijateljski« ter z ostalimi evropskimi narodi in državami na enakopravni podlagi sodelovali, da bi bila vsem zagotovljena mirna in boljša bodočnost.

DE GAULLOVE IZJAVE

Toda kljub podčrtanemu prijateljstvu in sodelovanju med Francijo in Zahodno Nemčijo se splošni položaj v Evropi in svetu ni in se verjetno v kratkem še ne bo bistveno spremenil. Z obiskom generala De Gaulle v Bonnu in drugih zahodnonemških mestih so nekatera evropska in svetovna vprašanja postala ponovno predmet diplomatskih in političnih razprav ter se celo zaostala.

Že po prvem dnevu De Gaullovega bivanja v Nemčiji se lahko sklepa, da je eden glavnih predmetov razgovorov med zbranimi državni problem politične združitve Evrope. V tej zvezi je francoski predsednik dejal, da bo do take združitve prišlo, in hkrati pojasnil, kakšna bi morala biti vloga Francije in Nemčije v bodoči zvezi. »Zaveznitvo svobodnega sveta — je izjavil — lahko ohrani svojo moč samo s pogojem, da se v Evropi ustvari takšna sila in se ji

zagotovi takšna blaginja, kakršno imajo v novem svetu Združene države. Kot osnova vsega tega pa ne more služiti nič drugega kot francosko-nemška solidarnost.«

»Določene teorije in določeni predsodki med šestimi državami Evropske skupnosti, ki se hkrati spajajo z zunanjimi vplivi — je nadaljeval De Gaulle — so pripomogli, da se proces združevanja še ni zaključil. Toda Nemčija in Francija, ki se o tem vprašanju ne strinjata samo načelno, temveč soglašata tudi glede postopka, po katerem naj pride do združitve, sta popolnoma upravičeni, da brez odlašanja še bolj okrepiata svojo solidarnost.«

KAJ PA VELIKA BRITANIJA?

Značilno je, da De Gaulle ni niti z besedico omenil Velike Britanije in zlasti ni pojasnil svojega stališča o njenem pristopu k Evropskemu skupnemu tržišču, se pravi o vprašanju, ki je danes v ospredju zahodnoevropske politike. Zato nekateri politični opazovalci vidijo v njegovih besedah nekakšno grožnjo ostalim državam evropske skupnosti, češ da sta Francija in Nemčija pripravljena ubrati svojo pot, če bi ostale štiri države ne sprejele njunega načrta o združitvi.

Pariški dnevnik »L'Aurore« je v tej zvezi včeraj pisal, da si De Gaulle in Adenauer predstavljata Evropo kot nekakšno tretjo velesilo, ki bi ne bila odvisna niti od Washingtona niti od Moskve. To je tudi vzrok

— nadaljuje »L'Aurore« — če sta oba državnik tako slabo razpoložena do Velike Britanije. Zavedata se namreč, da bi Anglija nikdar ne pristala, da bi se zrahljale vezi z Ameriko. Brez stvarne pomoči anglosaškega sveta bi Evropa kratkomalo bila že 50 let nemška.

»Franciji — zaključuje list — preti nevarnost, da bo morala sprejeti nemške zahteve po vzhodnih ozemljih, kajti Adenauer in njegovo ljudstvo ne priznavata niti razdelitve Nemčije niti meje na Odri in Nisi. Naša mladina bi zato morala zgrabiti za orožje, da bi Nemčija spet dobila ozemlja, ki jih je zgubila po zadnji vojni, za katero pa je bila sama odgovorna.«

Kako se bodo razvijali dogodki v okviru evropske skupnosti in kako bodo te države rešile vprašanje odnosov in zlasti tesnejšega političnega in gospodarskega sodelovanja z Veliko Britanijo, je danes težko predvidevati. V zahodnih krogih vsekakor že danes poudarjajo, da se iz samega zaveznitva med Francijo in Zahodno Nemčijo nikakor ne more razviti tolikšna politična in zlasti gospodarska sila, kakršno si predstavlja De Gaulle. Ne glede na to, da bi takšna zveza kmalu prešla pod popolnoma nemški vpliv, s čimer se pa francosko ljudstvo ne more kar čez noč sprijazniti, se je treba tudi vprašati, ali bi Francija in zahodna Nemčija mogli sami, to je brez Amerike in Velike Britanije, tekmovati s takim orjakom, kot je Sovjetska zveza.

Ali je možna uspešna tekma s Sovjetsko zvezo?

Omenjeni dve zahodni državi imata skupno okrog 100 milijonov prebivalcev, Sovjetska zveza sama pa 220 milijonov. Države Skupnega tržišča bi z Anglijo vred imele 222 milijonov prebivalcev. Francija in Zahodna Nemčija lahko letno proizvajajo 51 milijonov ton jekla in 195 milijonov ton premoga, Sovjetska zveza pa 70 milijonov ton jekla in 370 milijonov ton premoga. Proizvodnja jekla v okviru dosedanjih držav - članic EST-a znaša 73 milijonov ton, če bi pa k temu prišteli še proizvodnjo Velike Britanije, bi dobili letno 95 milijonov ton, se pravi 25 milijonov ton več, kot znaša proizvodnja jekla v Sovjetski zvezi. Proizvodnja premoga v okviru EST-a znaša letno 230 milijonov ton, skupno z Anglijo pa bi narasla na 423 milijonov ton, to je 53 milijonov več kot Sovjetska zveza.

Že iz samih teh podatkov izhaja, da bi tesnejša politična in gospodarska zveza med

Francijo in zahodno Nemčijo sicer predstavljal močno enoto v zahodni Evropi, a bi kljub temu ne bile tako močne, da bi bi kljub temu ne bila tako močna, da bi velesili, kot je Sovjetska zveza.

Uradni obisk predsednika De Gaulle v Zahodni Nemčiji je sovjetski tisk označil »za srečanje dveh reakcionarjev« (De Gaulle in Adenauer), ki ne »služi miru«, temveč predstavlja le »zaroto zahodnonemških militaristov in Francije.«

Tudi če označimo zgornje besede za glas prizadete države, ki ne morejo zato biti nepristranske, vendar moramo priznati, da bi s stališča demokracije in svobode zahodna Evropa lahko samo pridobila, če bi se vanjo vključila tudi Velika Britanija. Ta namreč predstavlja edino učinkovito jamstvo, da bi takšna zveza pod vplivom Nemčije ne zašla na tista pustolovska pota, ki so Evropo in svet že dvakrat v zadnjih 50 letih privedla na rob propada.

RADIO TRST A

• NEDELJA, 9. septembra, ob: 9.00 Kmetijska oddaja; 9.30 Slovenski zbori; 10.00 Prenos maše iz stolnice Sv. Justa; 11.30 Oddaja za najmlajše; »Čudežni vrt«, pravljica (Marija Bogatec), igrajo člani RO; 12.15 Vera in naš čas; 14.45 Vokalni tercet Metuljček; 16.00 Popoldanski koncert; 18.00 Tvornica sanj, obzornik filmskega sveta; 19.15 Nedeljski vestnik; 21.00 Ljudska opravila in opasila — Niko Kuret; »Med mašami«; 21.30 Sodobna simfonična glasba — Bartok: Koncert št. 3 za klavir in orkester; 22.00 Nedelja v športu.

• PONEDELJEK, 10. septembra, ob: 18.30 Skladbe jugoslovanskih avtorjev — Žebre: Tri vizije; 19.15 Smetana: Blanik, simfonična pesnitev iz cikla »Maja domovina«; 19.30 Znanost in tehnika — Tone Penko: »Encimi«; 20.30 Iz glavnih italijanskih opernih gledališč — Pergolesi: »Služabnica gospodariča« in »Livietta in Tracollo«.

• TOREK, 11. septembra, ob: 18.30 Italijanski operni pevci: »Marcella Pobbe in Antonietta Stella«; 19.00 Klarinetist Miha Gunzek, pri klavirju Gita Mally — Finzi: Štiri bagatele; 19.15 »Pustolovščine Toma Sawyerja«, radijska zgodba za mladino (Mark Twain — Milena Mohorič — Joško Lukeš), igrajo člani RO; 21.00 Obletnica tedna — Rado Bednarik: »Bitka pri Borodinu leta 1812«; 21.40 Klavirska sonata Ludwiga van Beethovna: Sonata št. 16 v G-duru, op. 31 št. 1.

• SREDA, 12. septembra, ob: 19.30 Turistični razgledi; 21.00 »Intervju«, radijska drama (Ezio d'Er-rico — Martin Jevnikar), igrajo člani RO; 22.30 Druga mednarodna revija pevskega zborov v Loretu.

• ČETRTEK, 13. septembra, ob: 18.30 Iz italijanskega glasbenega ustvarjanja; 19.00 Altistka Elza Karlovac, pri klavirju Gojmir Demšar. Na sporedu so Zajčevi, Pavčičevi, Ipavčevi in Vilharjevi samospevi; 19.30 Za Valvasorjem po naši deželi (M. Kalan); 21.00 Simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije. Približno ob 21.30 Književnost in umetnost — Dušan Pertot: »Vtisi s festivalov v Salzburgu in Bayreuthu«. Približno ob 22.20 Iz zgodovine italijanske veleindustrije — Rosario Romeo: »Še o industrijski revoluciji v Giolittijevo dobo«.

• PETEK, 14. septembra, ob: 18.30 Iz simfonične glasbe devetnajstega stoletja; 19.00 Koncertna sezona Tržaške ljudske univerze 1960/61 — Dvorak: Kvintet s klavirjem, op. 81 v A-duru. Igra Tržaški kvartet, pianist solist Claudio Gherbitz; 10.30 Clovek in cesta — Rafko Dolhar: »Pedagogija cestne varnosti«; 20.30 Gospodarstvo in delo; 20.45 Igrajo Veseli planšarji; 21.00 Koncert operne glasbe; 22.00 Srečanja s tržaškimi književniki: »Stelio Mattioni« (Josip Tavčar).

• SOBOTA, 15. septembra, ob: 14.40 Pojeta Majda Sepe in Maja Gabor; 16.00 Junaki Sporta — Dušan Pertot: »Pariz-Madrid, prva velika avtomobilska dirka«; 18.30 Skladbe juljskih avtorjev — Cambissia: Mali koncert za deset instrumentov, Grška rapsodija; 19.15 Tržaški obiski: Sesljan in okolica; 20.00 Športna tribuna; 20.40 Zbor Emil Adamič iz Ljubljane; 21.00 »Sodnikova hči« (Josip Jurčič — Franjo Kumer), igrajo člani RO.

TEDENSKI KOLEDARČEK

- 9. septembra, nedelja: 13. nobinkoštna
- 10. septembra, ponedeljek: Nikolaj
- 11. septembra, torek: Prot in Hiacint
- 12. septembra, sredo: Ime Marijino
- 13. septembra, četrtek: Notburga
- 14. septembra, petek: Pov. sv. križa
- 15. septembra, sobota: Marija 7 žalosti

POD ZEMLJO

Francoski jamski raziskovalec Siffren je dosegel novo prvenstvo. Jamar, ki je star 23 let, se je pred poldrugim mesecem spustil v globoko brezčno v francoskih Morskih Alpah. V soboto je minilo 1000 ur, odkar je pod zemljo. Dosedanji rekord vztrajanja v podzemskih votlinah so imeli italijanski jamarji.

Taki poskusi niso kar tjavendan. Gre namreč za ugotovitev, koliko časa more vzdržati človeški organizem brez dnevne svetlobe in kako se privadi na brezčasje. V prihodnjih atomskih vojnah bo zadeva postala vsakdanja.

Ruševine, bolezni, lakota

Strahoviti potres v Iranu, ki je razgibal tla v območju 22.000 kv. kilometrov jugozahodno od prestolnice Teherana, je dosti hujši, kot se je mislilo prvotno. Število mrtvih že presega 20.000; v popolnih razvalinah je 170 vasi. Še en dan po potresu so se slišali izpod ruševin obupni klici na pomoč. Slika razdejanja najbolj kaže mestece Rudah, kjer je od 4750 prebivalcev ostalo živih samo 12.

Računajo, da je pod razvalinami pokopanih še 10.000 ljudi. Mrtveci razpadajo in ši-

rijo strahovito trohno. Na stotine podgan grize mrtve in težko ranjene. Primanjkuje zlasti vode in tudi hrane, ker je dostop v nekatere gorske vasi skoro nemogoč zaradi razdejanih cest. Začela se je širiti tudi kolera.

Popolnejša slika sodnega dne se ni mogla nuditi prvim padavcem, ki so se spustili na kraje smrti in razdejanja z zdravili in živežem. Vsa iranska armada je mobilizirana za pomoč; tovornjaki z vodo, živili, šotori in zdravili ropotajo dan in noč proti nesrečnim krajem. Velike pošiljke prihajajo tudi iz drugih držav, zlasti iz Amerike, ki vzdržuje z letali stalen »most pomoči«. Iz Italije sta tudi odleteli dve veliki letali, natovorjeni s hrano in zdravili.

Kljub vsem strahotam iranskega potresa pa moramo omeniti, da je bil dosti hujši potres v Messini, ki je leta 1908 terjal nad 100.000 žrtev.

—0—

Vedno več...

Organizacija združenih narodov je izdala debelo statistično knjigo o gibanju prebivalstva na zemlji. Prvo, kar opazi vesten pregledovalec števil, je nagla množitev človeštva. Na zemeljski obli se nas drenja že 3 milijarde in 60 milijonov ljudi. V zadnjih dvajsetih letih se je zemeljsko prebivalstvo namnožilo za pol milijarde. Vzrok naraščanja je vedno manjša umrljivost človeštva.

Z naraščanjem števila pride seveda v poštev tudi gostota ali porazdelitev prebivalstva na en kvadratni kilometer. Medtem ko je leta 1950 živelo po 18 ljudi na kvadratni kilometer, jih pride danes 22. Najbolj gosto naseljena pokrajina je otok Malta, kjer znaša gostota prebivalstva 1040 oseb na kv. km., za Malto sledi otočje Bermudi, ki imajo polovico manjšo gostoto. Izmed držav je na najbolj gosto naseljena Nizozemska s 342 osebami na kvadratnem kilometru.

Prej smo omenili umrljivost in rojstva. Ta znaša v svetovnem merilu: 36 rojstev na 1000 oseb letno in 18 smrti. Najvišja umrljivost in rojstvenost se kaže v Afriki, in sicer južno od ekvatorja. Povprečna življenjska starost je presegla 70 let. In še nekaj izkazuje svetovne statistike, namreč da poročeni ljudje živijo dalj časa kot neporočeni.

Debele krave

Že sveto pismo govori o sedmih debelih in sedmih suhih kravah. Krave, zlasti dobro reiene, igrajo tudi v politiki važno vlogo. V Kalabriji so jih kazali, čeprav vedno iste, ministru Fanfaniju v dokaz, da smotno uporabljajo denarne podpore za razvoj kmetijstva.

Nekaj podobnega se je zdaj dogodilo v sovjetski Armeniji. Po vladnem načrtu morajo kmetje oddajati določeno število krav in tudi določene teže. Armenci so na znani kot brihtni ljudje. Kravam niso dajali več dni ne klaje ne vode. Nekaj dni pred prihodom državne komisije so jim dali slane otrobe, nakar so krave pile kot blazne. Seveda so se tudi napihnile in pridobile na teži. Prebrisani kmetje so se pa smejali strokovnjakom, katerim so oddali toliko vode namesto mesa.

Politični obiski

V torek zvečer je priletel v Rim ameriški podpredsednik Lyndon B. Johnson na politični obisk. Na letališču ga je pozdravil zunanji minister Piccioni, ki je poudaril toplo prijateljstvo med obema državama. Johnson je govoril bolj na dolgo. Dejal je, da imajo Združene države za edini cilj trajno in mirno sožitje med vsemi narodi. Pri tej nalogi pa stoji ob strani Amerike tudi Italija, ki se je v zadnjih letih čudovito dvignila na vseh poljih gospodarske dejavnosti.

Včeraj zjutraj je imel ameriški podpredsednik dolge politične razgovore s Fanfanijem in Piccionijem. Državniki so naglasili kot najvažnejšo potezo, da sta obe državi soglasni v vseh točkah mednarodne politike.

Žeparsko odlikovanje

Odlikovanj, zlasti tako imenovanih častnih »pokalov«, imamo že za vsako stroko. Manjkalo je te vrste častnih nagrad še za najbolj sposobne žeparje. To vrzel je zamašil pred kratkim časom umrli žepar Giuseppe Venturi. Posebna komisija žepnih tatov bo odločala vsako leto, komu izmed njihove bratovščine naj se podeli ta častna nagrada.

Za letošnje leto je najresnejši žeparski kandidat v Italiji. Imena še niso izdali, pač pa njegovo umetnost. Pri nekem policijskem zaslišanju je izpraševavcu snel ročno uro; komisarju je izmaknil listnico; avtomobilistu, ki ga je peljal v ječo, je ukradel ključ in jo je popihal z ukradenim policijskim avtom.

Ta pa res zasluži »pokal«.

Drugi Powers

Sovietska vlada je v torek izročila ameriškem poslaniku v Moskvi diplomatski protest, ker je ameriško letalo U-2 krožilo nad sovjetskim ozemljem južnega Sahalina. Kršitev zračnega prostora se je izvršila 30. avgusta. Ta dogodek je podoben onemu pred dvema letoma, ko je ameriški letalec Powers fotografiral iz višin sovjetsko ozemlje in so ga potem sestrelili.

Sovjetski ugovor opominja Združene države, naj se nikar ne vračajo več k starim izivalnim načinom vohunstva z zraka. Moskovska Pravda pa opozarja, da bo Sovjetska zveza segla po vseh sredstvih, da se kaj takega ne ponovi več.

Iz New Yorka so priznali, da je letalo zgrešilo smer, a krive so bile skrajno slabe vremenske razmere v gornjih zračnih plasteh.

Drago Legiša • Tiska tiskarna »Graphis« - Trst.
Izdaja Konzorcij Novega lista • Odgovorni urednik

Šolske podpore za pridne in potrebne dijake

Letos bo prosvetno ministrstvo prvič razdelilo denarne podpore šolarjem srednjih šol.

Pravico do podpor imajo seveda tudi šolarji in dijaki slovenskih državnih šol. Zato se nam zdi potrebno nekoliko razložiti to prvo bolj širokopotezno akcijo italijanske vlade.

Koliko znašajo

Šolsko ministrstvo bo razdelilo šest milijard lir; vse do letos je šlo v te namene le 500 milijonov lir. Vsota je razdeljena na dva dela: dve milijardi in 400 milijonov lir za učence, ki se nahajajo v obvezni učni dobi do 14 leta; to so nižje srednje šole. Vsota 3 milijard in 600 milijonov lir bo pa porazdeljena med dijake višjih srednjih šol.

Višina dijaških podpor znaša 60.000 lir za nižješolce. Za gimnazije in višje srednje šole v prvih dveh letnikih doseže 110.000 lir letno in v zadnjih dveh letnikih 150.000 lir. Podpore so torej dokaj izdatne, zlasti za višješolce. Tem se še zvišajo za 30 do 50.000, če prebivajo izven občine, kjer je njihova šola.

Podpore se bodo podeljevale v dveh enakih obrokih, in sicer prvi obrok 15 dni po objavi seznamov, komu je podpora priznana. Pred izplačilom, na ime očeta ali njegovega namestnika, mora dijak prinesiti potrdilo o rednem vpisu v državno ali od države priznano šolo za šolsko leto 1962/63. Drugi obrok bo pa izplačan do 10. aprila 1963 na podlagi predhodnega šolskega potrdila, da učenec redno obiskuje pouk in da ni bil disciplinarno kaznovan.

Kdo sme zaprositi

Zakon z dne 24. julija 1962 pravi, da imajo pravico prositi za državno šolsko podporo tisti dijaki srednjih šol, ki so zmožni, zaslужni, v slabih gospodarskih družinskih razmerah, s posebnim ozirom na število otrok (v njih). *Isto velja tudi za učence, ki so končali osnovno šolo in so se vpisali v srednjo.*

Kaj pomeni »zmožen in zaslužen dijak«? To je tisti, ki je izdelal šolsko leto brez popravilnih izpitov ali ki je notranje izpite (n. pr. iz nižje v višjo šolo ali iz pete gimnazije v licej) položil v prvem roku. Ni pa docela jasno, katere družine se smatrajo v slabih gospodarskih razmerah. Zakon pravi, da ne sme presegati družinski dohodek, ki pade pod »complementare«, tisto vsoto, katere je obdavčljiva z dopolnilnim davkom, prištevši še 250.000 lir za vsakega otroka v breme; če je v družini pet ali šest otrok ne sme ta vsota presegati dva in pol milijona letnih dohodkov; če jih je pa sedem ne sme presegati 7 milijonov.

Po domače bi se reklo, da sme zaprositi za podporo družinski glavar s sedmimi otroki tudi, če letni dohodek seže do 7 milijonov.

Kako se zaprosi

Prošnjo za podporo mora vložiti oče ali njegov namestnik na nekolkovanem papirju naravnost na ravnatelja šole, katero sin ali hči obiskuje. Prošnji je treba priložiti: družinski list, potrdilo davčnega urada, poseben obrazec, ki se bo dobil na šolskih tajništvi. Poleg teh listin pa še vsako drugo,

ki pojasnjuje družinsko stanje (invalidnost, vpis v občinski seznam ubožnih).

Te prošnje je treba vložiti do 15. septembra! Pripravite si torej takoj družinski list in davčno potrdilo.

Drugi datum, katerega si je treba zapomniti, je 25. september. Na ta dan bodo objavljeni po šolah sezname občin in šol, kjer bodo pismene naloge. To pa velja samo za višješolce, ki bodo morali pisati nalogo iz splošne kulture. Nalogo si bodo izbrali iz seznama, ki ga bodo določile komisije. Nalogo bodo kandidati pisali 8. oktobra ob 8.30. Ne ve se še, ali bodo za slovenske šole prišle v poštev naloge v slovenščini.

Opozorjamo zlasti starše naših dijakov, ki bodo prestopili iz osnovne šole v prvi razred nižje srednje, naj ne zamude navedenih rokov!

Kolonializem izginja

Zadnji dan avgusta so zopet proglasili za neodvisno republiko enega izmed zadnjih ostankov britanskega imperija. To sta otoka Trinidad in Tobago, ki ležita ob severni obali Venezuele v Karibskem morju. Oba otoka merita skupaj 5130 kvadratnih kilometrov in imata 830 tisoč prebivalcev, ki so povečini mešanci. Otoka je odkril Krištof Kolumb na svojem tretjem potovanju. Sprva sta postala otoka španska kolonija. V 18. stoletju so se jih polastili Angleži.

Otoka sta zelo rodovitna. Pridelujejo kavo, kakav, sladkor, banane in drugo tropsko sadje. V zadnjih letih pa se je v novi republici močno razvila tudi industrija tobaka, gnojil, tkanin in sadnih sokov. Precejšen donos dajejo tudi petrolejski vrelci.

Za prvega ministra nove države so izvolili dr. Erika Williamsa, voditelja »Narodnega ljudskega gibanja«. Trinidad - Tobago bosta ostala še vedno vključena v Britansko gospodarsko skupnost.

Prihodnje volitve

Dne 11. novembra bodo poklicani k volivnim žaram volivci iz 228 občin, da si izvolijo nove občinske moške. Število volivcev znaša en milijon in 67 tisoč oseb, kar pomeni 3% vseh volivcev v državi. Nove občinske svete bodo izbirali tudi v Trstu in v štirih občinah videmske pokrajine. V nekaterih občinah Južne Italije bodo volitve šele 25. novembra.

Čeprav pridejo pri prihodnjih volitvah samo nekatere občine v poštev, bodo vendar ogledalo politične usmeritve državljanov za bodoče parlamentarne volitve. Minister Preti je izjavil, da se bodo tudi te volitve opravile v že določenem roku in da ne bodo razpisane v marcu, kot se je govorilo.

„Twist“ prepovedan

Šele pred nekaj meseci se je moderni ples »twist« razširil tudi v Etiopiji. Zadnji teden so ga pa oblasti prepovedale iz moralnih in zdravstvenih razlogov. »Twist« pomeni po angleško »zvijanje«. Pri tem zvijanju, piše angleški »Journal Medical«, zelo trpi celotno mišičevje plesavcev. Posebno težo pa mora prenašati hrustančevina na kolenih. Prvelika vnema za ta zvijajoči ples povzroča hude telesne okvare zlasti pri starejših plesavcih. To so pa pretuhtali najprej v Afriki.

Pij IX. na oltarju

Prejšnjo sredo je papež Janez XXIII. izjavil na skupnem romarskem sprejemu, da globoko želi povzdigniti v svetniško čast svojega prednika Pija IX.

Ta papež je sedel na Petrovem prestolu v najbolj burnih časih italijanskega risorgimenta. Že kot kardinal je Massai-Ferretti odobral mazzinijanska gibanja. Ko je bil izvoljen za papeža in je leta 1848 dal v cerkveni državi nekaj ustavnih pravic, so videli v njem vsi italijanski domoljubi zastavonošo italijanskega zedinjenja.

Dogodki so se pa prehiteli. Rim je bil zaseden od nove Italije in Pij IX. se je proglasil za vatikanskega ujetnika. Prej tako proslavljeni papež je postal v hipu najbolj zasovražena politična osebnost v Italiji.

V cerkvenem oziru ima Pij IX. brez dvoma veliko zaslug. On je sklical I. vatikanski cerkveni zbor. Proglasil je dogmo o Brezmadežni in je povzdignil ugled papeštva. »Nobenega sodobnika niso tako srčno ljubili, a tudi ne tako sovražili kot tega papeža,« je rekel Janez XXIII. v omenjenem nagovoru.

BOJ ZA PRAVICE

Na Švedskem so te dni oklicali občinske volitve. Odločilni so pa glasovi volivk, ker so v večini in se te svoje moči tudi dobro zavedajo. Povsod zahtevajo svoje kandidatke na volivne liste. V mestu Aengholm (Angelski grič) so se jim pa moški uprli. V ženskih vrstah se je zbudil odpor. Gospa Margit Bauer, ki ima že 70 let, je ustanovila svojo stranko. Moški se prav resno boje, da bodo na Angelskem griču res dobili občino v svoje roke sami ženski angelci. Bojevitá dama Bauer je namreč že pred štirimi leti ugnala moške v kozji rog in je dobila kot občinska svetovavka največ glasov. Zdaj hoče postati še župan.

Na drugem koncu sveta

Pri nas vse hrepeni po kaplji dežja in prosi zanj v procesijah, na drugem koncu sveta, v Pakistanu, so pa take poplave, da ljudstvo beži v gore. Pakistan je republika, ki se razprostira vzdolž veletoka Inda. V tisti pokrajini povzroča poplave vsako poletje monsumsko deževje in vse reke narastejo in roplavljajo bližnjo in daljno okolico. Običajno je od velikih monsumskih plov prizadeta vsa Prednja Indija. Letos so pa najhujše poplave v vzhodnem Pakistanu. Od 51 milijonov prebivalcev jih je doslej že 8 milijonov brez strehe. Smrtnih žrtev pa ni veliko, ker so oblasti že prej obvestile prebivalstvo, naj se umakne na varno.

Smejoča se smrt

Med domačini na Vzhodni Gvineji razsaja že nekaj časa prav posebna bolezen. V prvi vrsti napada ženske in otroke; v marsikateri vasi so ostali že sami moški. Domačini, Papuanci imenujejo to bolezen »kuru« ali smejoča se smrt. Bolnika se loti ohromelost, mišice na obrazu pa se začnejo tako trzati, da se zdi, kot da se napadeni grozotno smeje na vse grlo. V kratkem času spravi »kuru« človeka pod zemljo.

Papuanci prisegajo, da je »smejoča se smrt« v zvezi s čarovnijami. Če umre kak sorodnik za to boleznijo, morajo njegovo truplo — pojesti. Taki so njih obredni predpisi.

Tržaškega

Repentabor:

NERAZUMLJIV UKREP

Pred kratkim je tržaška prefektura izena imenovala za repentaborsko občino novega občinskega tajnika. Na to mesto je postavila enega izmed svojih uradnikov iz oddelka za osebe. K spremembi bi ne imeli nobene pripombe, saj je namreč znano, da so občinski tajniki na osnovi obstoječe občinske in pokrajinske zakonodaje uradniki notranjega ministrstva, se pravi neposredno odvisni od prefektur, čeprav jih morajo plačevati občinske uprave. Ta zakonodaja izhaja namreč še iz fašističnih časov, ko je bila občinam odvzeta kakršnakoli avtonomija.

Z imenovanjem občinskega tajnika na Repentabru pa se moramo zato baviti, ker smo zvedeli, da oseba, kateri je bila zaupana nova služba, ne zna slovenski, se pravi, da ne razume jezika, v katerem govorijo repentaborski občani.

Že sama zdrava pamet namreč narekuje, da spada na repentaborsko županstvo tajnik, ki zna slovenski. Zato ne moremo razumeti, kako je mogla tržaška prefektura prezreti dejstvo, da živijo v repentaborski občini prebivavci slovenskega materinega jezika in da mora uradnik, ki hoče resno in redno izvrševati delo občinskega tajnika, obvladati slovenski jezik.

V sredo zvečer je o tem važnem vprašanju razpravljala občinski svet na izredni seji. Prav je naredil, da je proti takšnemu nerazumljivemu ravnanju tržaške prefektore odločno protestiral in zahteval, naj se za tajnika imenuje uradnik, ki zna tudi slovenski, če prefektura že meni, da je takšno imenovanje potrebno.

Sesljan:

STALNA UMETNOSTNA GALERIJA

V nedeljo so v novem hotelu »Belvedere« v Sesljanu odprli stalno umetnostno galerijo. Urad za tujski promet v Sesljanu in Devinu je s pomočjo tržaškega Krožka za umetnost ob tej priložnosti priredil slikarsko in kiparsko razstavo, ki se je udeležuje nad 40 umetnikov iz Trsta in tudi iz ostalih mest dežele. Nekaj del so razstavili tudi nekateri priznani umetniki, kot n. pr. Raimondi in Lucano, še več pa je takorekoč neznanih, oziroma prav malo znanih imen.

Otvoritev razstave se je poleg občinskih predstavnikov in zastopnikov krajevnega urada za tujski promet udeležilo tudi več osebnosti iz tržaškega kulturnega življenja.

Razstava bo odprta do 13. t. m., takoj zatem pa bodo razobešili približno enako število del, ki so jih galeriji poslali drugi umetniki iz naše dežele.

V soboto pa so v galeriji »Sesljan« v hotelu »Sedem palčkov«, ki se prav tako nahaja v Sesljanu, odprli osebno razstavo slikarja Daneluttija iz Trsta.

PROSLAVA BAZOVIŠKIH ŽRTEV

Odbor za proslavo bazoviških žrtev javlja, da bo tudi letos priredil proslavo ob obletnici ustrelitve bazoviških junakov. Proslava bo v nedeljo, 9. septembra, ob 15. uri ob spomeniku pri Bazovici. Govorili bodo: Zorko Jelinčič za Odbor za proslavo bazoviških žrtev in za Zvezo političnih preganjancev; Giovanni Postogna za ANPI in ANPIA ter dr. Bruno Pincherle za FIAP. Sodeloval bo pevski zbor iz Bazovjce.

Nabrežina:

OBČINSKI ODBOR O POSLEDICAH SUŠE

Na ponedeljkovi seji devinsko-nabrežinskega občinskega odbora so med drugim razpravljali o škodi, ki jo je letošnja izredno huda suša povzročila kmetovavcem. Odborniki so ugotovili, da sta v prvi vrsti hudo prizadeta vinska letina in živinoreja. Po nepopolnih podatkih bodo samo vinogradniki v devinsko-nabrežinski občini imeli okrog 300 milijonov lir škode.

Odbor je pooblastil župana, naj čimprej osebno posreduje pri ravnatelju za kmetijstvo v Trstu in pri Kmetijskem nadzorništvu, da bi pristojna oblastva s primernimi in učinkovitimi ukrepi priskočila na pomoč kmetovavcem.

Odbor je hkrati proučil možnost, da bi kmetovavcem prihodnje leto odpisal družinski davek. Na ponedeljkovi seji pa še ni sprejel nobenga sklepa.

ZA ŽRTVE POTRESA

V okviru nabirke, ki jo je za pomoč žrtvam zadnjega potresa v južni Italiji razpisala italijanska radiotelevizijska družba, so na tržaški radijski postaji do predvčerajšnjim nabrali 17 milijonov in 186 tisoč lir.

SLOVENSKE POLITIČNE STRANKE OB 32-LETNICI USTRELITVE BAZOVIŠKIH JUNAKOV

Ob 32-letnici ustrelitve bazoviških junakov so predstavniki Slov. kršč. socialne zveze, Slov. kat. skupnosti, Skupine neodvisnih Slovencev in Slov. dem. zveze danes položili vence ob spomenik, ki se nahaja na kraju ustrelitve pri Bazovici. Zatem so prisostvovali maši zadušnici, ki se je brala v župnijski cerkvi v Bazovici.

NOVI GENERALNI KONZUL

V ponedeljek je prispel v Trst novi jugoslovanski generalni konzul Rudi Janhuba. Na obmejnem prehodu pri Fernetičih sta ga sprejela konzula Oluić in Kovačić, od italijanskih oblastev pa sta ga prva pozdravila poveljnik obmejne policije in inšpektor carine. Rudi Janhuba se je rodil pred 48 leti v Trstu. Od leta 1945 do leta 1947 je bil tajnik jugoslovanske delegacije v Rimu in nadaljnji dve leti svetnik jugoslovanskega veleposlaništva v Rimu. Zatem je bil več let ravnatelj »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani in nekaj časa tudi glavni urednik ljubljanskega »Dela«.

OBMEJNI PROMET V AVGUSTU

V letošnjem avgustu je maloobmejni promet na Tržaškem zabeležil nov višek. Zabeležili so namreč 648 tisoč prehodov v obe smeri, to je 4 tisoč več kot v avgustu leta 1957, ki je bil v tem pogledu rekorden mesec. S prepustnico je potovalo 363 tisoč italijanskih in 285 jugoslovanskih državljanov. Od obmejnih prehodov je še vedno na prvem mestu blok pri Škofijah.

V avgustu so se nadalje znatno povečali prehodi s potnimi listi, saj je v obe smeri potovalo kar 466 tisoč oseb. Na prvem mestu so italijanski državljani (125 tisoč), na drugem zahodni Nemci (74 tisoč), na tretjem Francozi (45 tisoč) in na četrtem mestu Jugoslovani (45 tisoč).

POMEMBEN DOGODEK ZA TRST

Od 10. do 22. septembra se bo mudilo v Trstu 90 slušateljev mednarodne fakultete za primerjalno pravo, ki ima svoj redni sedež v Strassbourgu. Slušatelji pripadajo 50 različnim državam in bodo v Trstu poslušali zadnja predavanja v letošnjem akademskem letu. Od 5. do 10. septembra pa se bodo udeležili seminarja o jugoslovanskem pravu, ki bo v Ljubljani. V Trstu bodo predavanja v prostorih pravne fakultete tukajšnje univerze.

PREDNOSTNE LESTVICE ZA UCITELJE

Šolsko skrbništvo sporoča, da so od 5. septembra dalje izpostavljene na vpogled na Šolskem skrbništvu, ul. Duca D'Aosta 4, na Šolskem nadzorništvu, ul. Frausin 12 in didaktičnih ravnateljstvih lestvice za začasna mesta in suplenca na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Trstu za šolsko leto 1962/63.

SOLA GLASBENE MATICE V TRSTU

Vpisovanje v šolo Glasbene Matice v Trstu se vrši vsak dan od 9. do 12. ure v šolskem prostoru v ul. R. Manna 29.

Poučujejo se klavir, violina in drugi orkestralni instrumenti.

Beneška Slovenija

SENTLENART

Glavne cestne proge po dolinah Erbeča in Kozice niso še tako v redu, kot bi morale biti, zlasti v gorenjih koncih pod Kolovratom. Vse pa kaže, da bodo tudi te ceste kmalu začeli popravljati in asfaltirati. Pokrajinski odbor v Vidmu je že odobril načrt za popravo ceste od Skrutovega do Dreke in od Sentlenarta do Srednjega.

Dela se bodo kmalu začela na državne stroške. V načrtu imajo tudi izboljšavo drugih cest in potov, za kar bo potrebnih približno 500 milijonov lir.

STUPICA

Huda suša, ki se pozna že tudi pri nas kljub malim mimooidnim nalivom, ni pri zadela samo njiv in polja, ampak tudi vodovode. Izvirki in studenci nimajo več toliko vode kot običajno. V naši bližini bruha vodo močan izvir, ki napolnjuje cevi vodovoda »Pojana«. Ta vodovod ne služi samo okolici Čedada, marveč še desetim drugim občinam proti Vidmu. Uporablja ga okrog 50 tisoč ljudi. Črpalke zajamejo en hektoliter vode na sekundo. V teh dneh se je ta množina zmanjšala.

Še huje je pa bilo proti koncu prejšnjega meseca, ko je počilo nekaj vodovodnih cevi. Ljudje bi bili ostali brez potrebne vode, če ne bi vojaštvo priskočilo na pomoč in razvažalo potrebno tekočino v cisternah po vaseh.

Posebna komisija s čedajskim županom Pelizzom na čelu si je brž ogledala naše izvirke. Cevi so sicer že popravljene, a potrebno je misliti na nove izvire. Baje so jih že odkrili pri sotočju Nadiže in Tera.

MATAJUR

V nedeljo je videmski nadškof slovesno blagoslovil novo kapelico na vrhu Matajurja, posvečeno Odršeniku sveta. Kapelica je stala na gori že pred prvo svetovno vojno in je imela vklesano na pročelju tudi slovensko posvetilo. Nova stavba na višini 1643 metrov, za katero so prispevale država, po-

POMOČ PRIZADETIM KMETOVAVCEM

Goriška okolica je letos od neprestane suše ena najbolj prizadetih pokrajin. Trpijo zlasti njive od Štandreža proti Sovodnjam. Strokovnjaki cenijo nastalo škodo že na dve milijardi lir. Različne kmetijske organizacije in nadzorništva so začela premišljati, kakšni ukrepi so potrebni za pomoč kmetovavcem.

Kmetijska komisija pri Trgovinski zbornici je v soboto že sprejela več sklepov, ki naj bi olajšali trenutno slabo gospodarsko stanje kmetovavcev. V poštev pridejo odlogi za plačevanje davkov in bolniških zavarovanj. Isti dan je tudi Kmečka zveza sklicala člane na zborovanje v Prosvetno dvorano. Pomenili so se za vzajemno pomoč in poslali oglasništvo k prefektu s prošnjami za posredovanje pri vladi.

V ponedeljek zvečer so se pa na sedežu pokrajinske uprave sestali predstavniki kmetijskih in gospodarskih organizacij na razgovor o nujnih ukrepih za pomoč kmetovavcem in živinorejcem. Finančni intendant je obljubil, da se bo dosegel vsaj odlog za plačevanje zemljiškega davka. Nato se je razprava sukala okoli preskrbe s krmo za

govedo. Na predlog navzočega poslanca Martine so poslali ministru za kmetijstvo Rumorju brzojavko, naj vlada takoj pošlje na Gorjko vsaj 10 tisoč stotov žita za krmo živine. Žito se bo razdelilo po nižani ceni med najbolj prizadete vasi.

Sklenili so tudi razposlati po deželi strokovnjake, ki bodo pojasnjevali živinorejcem, kako naj uporabljajo žito in umetna krmila, da se prebrodi ta najhujši čas pomanjkanja.

Kljub vsem tem poskusom pa mora marsikateri rep iz hleva. Pri vsem tem je pa najbolj čudno to, da se cene mesu prav nič ne znižajo.

STEVERJAN

Cesto skozi Grojno od mosta pri podgorški cesti pa do Trpinove gostilne na Bukovju bodo zdaj zares začeli popravljati. Števerjansko županstvo javlja, da ostane cesta zaprta za promet od 4. t. m. do konca del. Popravila bodo trajala približno deset dni. Med tem časom se mora ves promet v Števerjan usmeriti preko Oslavja.

Vsi občinarji spodnjega konca so z veseljem vzeli na znanje, da se bo tako dolgo odlašanje s popravilo te ceste že enkrat zaključilo.

V nedeljo smo opazili pri nas ljube goste s Koroške, med njimi tudi pevski zbor, ki so se udeležili mladinskega tabora v Katoliškem domu v Gorici.

Omenimo naj še, da se je končala tista neljuba pravda med učiteljico Gabrovec in gosposinjjo Emo Gorjup. Zadeva je stara iz za konca prejšnjega šolskega leta. Učiteljica je trdo okregala Gorjupovo hčerko, nakar je prišla v šolo mati in je nastopila proti učiteljici. Gospa Gabrovec je šla mater tožiti. Na krminski sodnici pa je bila ta oproščena, ker da je v upravičeni jezi očitala učiteljici pretrd nastop.

RAST IN PADANJE MESTA

Goriška občina izdaja periodična glasila s podatki iz najrazličnejših izsekov mestnega življenja. Zelo zanimivo je pogledati na računanje in upadanje prebivalstva v zadnjem pol stoletju.

Avstrija je ocenjevala število ljudi približno vsakih deset let. Po tistih številkah je Gorica v letu 1890 imela 21.825 prebivavcev; na prehodu stoletja že 25.432; brž po prvi vojni pa 28.154. Pokazal se je vedno samo normalni naravni prirastek. Leta 1931 se pa številke nenadoma zvišajo na 49.239 oseb; porastek je nastal zato, ker so priključili mestu šest okoliških slovenskih občin. Fašizem kajpak ni maral, da bi bilo mesto obdano od slovenskega življa, čeprav je ta že stoletja tukaj in ni umetno naseljen, kot sedaj italijanski v istih predmestnih krajih.

Pa pogledajmo še malo tiste številke. Pred letom 1927, ko so uničili slovenske občine in jih spojili z mestom, je stalo v Gorici približno 2000 hiš, po tistem letu jih izkazuje zemljiška knjiga skoro 6000. Višek razvoja je mesto doseglo leta 1936 z 51.475 prebivavci in 6196 stavbami.

Potem so pa začele številke spet upadati, in sicer tudi iz političnih razlogov. Po raz-

Iz Goriške

mejitvi je zgubila Gorica 7786 prebivavcev. 1582 hiš in 6156 ha površine. Pri svojih 42 tisočih prebivavcev in približno 4250 hišah je Gorica ostala še danes, čeprav štrli nad dimnike že dvanaest stolpnic.

RUBIJE

Prejšnji petek je prišla v vas Ušje, ki stoji nad rubijskim gradom žalostna novica, da je umrl sovaščan župnik Krištof Tomšič. Izhaja iz kmečke rodbine. Študiral je v Gorici, nato je služboval po raznih farah goriške nadškofije. Dosti let je pastiroval na Trnovem, kjer je zlasti v drugi svetovni vojni marsikaj prestal. Prebivavci se pa tudi s hvaležnostjo spominjajo, kolikim ed njih je skromni in dobrosrčni gospod pomagal in jim je tudi življenje rešil. Zadnja leta je živel v Vipolzah v goriških Brdih, kjer je učakal visoko starost 81 let. Pokopali so ga v nedeljo popoldne ob veliki udeležbi pogrebcev, ki so prišli tudi iz domačega kraja. Naj zdaj blagi gospod uživa večno plačilo pri Bogu!

RUPA

Rupenski fantje se skušajo zadnje čase nekam prebuditi. Nimajo sicer nobenega posebnega društva ali organizacije, a so vendar sklenili, da bodo za v soboto, nedeljo in ponedeljek povabili domačine in okoličane na ljudsko zabavo na prostem. Sodeloval bo kvintet iz Doline. Pela bosta tudi znana Darjo in Darko. Na pipi bo dobra kapljica, na ražnju se bodo cvrli pa čevapčiči. Hlad ob Vipavi bo pa goste lepo prepihal, da se bodo zadovoljni vračali domov. Če bo pa deževno vreme, se vse preloži na naslednjo nedeljo.

DOLENJE

Policija je prišla prejšnji teden na sled skupini mladih tatičev, ki so kradli po cerkvah. Pobiči, stari od 14 do 16 let, so se izvežbali na vlamljanje v cerkvene skrinjice za miloščino. Obiskali so cerkve v Ibani, v Prapontnem, kjer so odnesli 700 lir; v Dolenjah, kjer jim je rokomavharstvo vrglo 800 lir in potem še po drugih furlanskih cerkvah tja do Gradeža. Ko so nabrali par tisočakov drobiža, so se s kolesi odpeljali k morju, da bi se ohladili. Tam jih je pa policija zgrabila. Pri njih so našli še pet tisoč lir. Ko je policijski komisar zagrozil četvorici, da bodo šli v poboljševalnico, so fantalini predrzno odgovorili: »Bomo pa spet ušli«.

Lep vzgled današnje mladine!

STIPENDIJE ZA DIJAKE

Ministrstvo za prosveto je razpisalo precejšnje število stipendij za dijake, ki so zaključili šolsko leto s srednjo oceno nad 6 desetini in se nahajajo v neugodnih gospodarskih razmerah. Nagrada je vezana na kratek pismen izpit in za pripustitev k temu izpitu je treba vložiti najkasneje do 15. septembra prošnjo na neolkovanem papirju, naslovljeno na ravnateljstvo šole, in priložiti prošnji davčni list ter poseben obrazec, ki ga deli šola.

Ravnateljstvo nižje srednje šole (gimnazije) in strokovne šole v Gorici vabi dijake, ki so junija končali brez izpitov, da pridejo v soboto, 8. t. m. ob 9. uri na šolo, kjer jim bo ravnatelj vso zadevo natančneje obrazložil. Namesto dijakov pridejo lahko tudi njih starši.

- Kanalska dolina

krajina in tujskoprometna ustanova, je zgrajena iz obklesanih kamnov. Po obliki je četverkotna z lopo pred vhodom. Nad pročeljem nosi značilno beneško lino za zvon. Za postavitev si je najbolj prizadeval domači župnik gospod Gujon kot predsednik stavbenega odbora.

K redkemu obredu posvetitve cerkvice na tako visokem kraju se je zbralo nad 3000 ljudi iz vseh spodnjih vasi. V helikopterju sta se pripeljala tudi podtajnik v obrambnem ministrstvu senator Pelizzo in videmski nadškof. Po pozdravnih besedah župnika Gujona, so spregovorili še senator Pelizzo, nadškof Zaffonato in župan Vogrič, nakar je sledila slovesna maša in blagoslov cerkve. Vse navzoče je veselo presenetil tudi obred svete birme, katero je prejelo dvanaest otrok iz sosednjih vasi.

RAJBLJ

Vprašanje rajbeljskega rudnika bo kmalu spet prišlo na dnevni red, oziroma je že prišlo. Dovoljenje za izrabljanje rudnika bo sedanji družbi zapadlo prihodnje leto poleti. Dosedanji posestniki so svinčeno in cinkovo rudo sicer kopali, a so jo povečini odvažali v inozemske topilnice za končno predelavo.

Videmski pokrajinski svet je pa že pred nekaj meseci zahteval od vlade, naj se da nova rudniška koncesija le tisti družbi, ki se bo obvezala zgraditi topilnice v domačem okolišu. Družbi »Pertusola« in »Raibl« sta pristali na predlog, a do uresničitve je, kot se vidi, še precej daleč.

Določeni krogi so preko inženirja Bertolija vprašanje na novo pokrenili v pokrajinskem svetu. Za nove topilnice je potreba okrog deset milijard lir obratnega kapitala. Zaposlenih bi bilo 400 delavcev. Letna zmogljivost bi pa znašala 30 tisoč ton čiste cinkove in svinčene rude v kosih. Videmski industrialci zahtevajo zatorej od vlade, naj pri obnovi koncesije upošteva tiste ponudnike, ki nameravajo ves predelovalni cikel izvršiti na domačih tleh.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Bodo odpri Shakespeareov grob?

V Angliji si nekateri spet prizadevajo, da bi odpri grob, v katerem počiva dramatik Shakespeare in da bi enkrat za vselej razrešili uganko, kdo je pravzaprav bil, oziroma, kdo je avtor Shakespearejevih dram. V mestecu Stratford-upon-Avon so objavili poziv za proslavo 400-letnice rojstva tega slavnega dramatika iz časa kraljice Elizabete. Štiristoletnica pade v leto 1964. Skupina odličnih angleških osebnosti je objavila v Timesu dopis, v katerem

„Melodije Jadrana 1962“

V Splitu so priredili te dni festival pod naslovom »Melodije Jadrana 1962«. Skozi več večerov so izvajali v dvojni interpretaciji 20 novih melodij, ki obdelujejo tematiko morja in ki so jih izbrali na natečajih. Te popevke so peli jugoslovanski vrhunski vokalni solisti Anica Zubović, Vice Vukov, Djordje Marjanović, Marko Novosel, Ivo Robić, Teza Kesovija, Gabi Novak, Nada Knežević in splitska domačina Maruška Sinković in Toni Kljaković, razen tega vokalni ansambel »Dalmacija«. Oba orkestra sta dirigirala Ferdo Pomikalo in Džeki Sribljenović. Za najboljše skladbe in njihove izvajavce so bile določene nagrade. Ocenjevalo je občinstvo z glasovnicami. Casopisi poročajo, da se je festivala žal udeležilo le malo poslušavcev, čemur je bilo verjetno vzrok visoka cena vstopnic, ki se je sukala okoli 1000 dinarjev.

EVROPSKI FESTIVAL OTROSKE POPEVKE

V Riccioneju so priredili prvi evropski festival otroške popevke. Na njem je zmagala Avstrija s popevko »Dama mama, povej mi pravljico«, ki jo je zložil Kurt Schvab. Pela jo je mala Susi Kerchler z Dunaja. Drugo in tretje mesto si delita Italija in Francija, prva s popevko »Cavallino Pony«, katere avtorja sta Panzeri in Monaldi, pela pa jo je Luciana Guerreschi iz Cremona; Francija je dosegla drugo in tretje mesto s popevko »Bong Bong« v interpretaciji malega Emanuela Kimana iz Pariza. Razsodišče so sestavljali sami otroci, po eden iz vsake od udeleženi držav. Igral je Kramerjev orkester.

STOLETNICA EMILIJA SALGARIJA

V Veroni so obhajali te dni 100-letnico rojstva znanega pisatelja pustolovskih romanov Emilija Salgarja. Mestni občinski odbor je dal obesiti na pročelje njegove rojstne hiše cvetlični venec. Društvo veronskih časnika je pa sklenilo prirediti razstavo njegovih rokopisov in spominskih predmetov ter razpisati natečaj o Salgariju med gojenci veronskih šol. Emilio Salgari je napisal 105 knjig. Zanje pa je dobival tako pičle honorarje, da je živel s svojo družino v revščini in je končno napravil v svoji stiski samomor. Pri tem pa so izhajali njegovi romani v zelo velikih nakladah in še danes mladina rada sega po njih.

PODELITEV NAGRAD ZA MODERNE SKLADBE

Na mednarodnem natečaju modernih skladb za radijske postaje v Parizu, ki so se ga udeležili skladatelji iz nad 20 dežel, so podelili prvo nagrado italijanskemu skladatelju Luigi Nonotu za kantato za sopran, bariton, zbor in orkester. Drugi dve nagradi sta skladbi sta radijska opera, komponirana na podlagi »Alice v deželi čudes« italijanskega skladatelja Nicole Castigliona in skladba za godalni kvartet japonskega skladatelja Akira Mijošila. Vse radijske postaje, katerih predstavniki so se udeležili natečaja, so obljubile, da bodo v prihodnjem letu od izvedenih 67 del vključili v spored svojih radijskih oddaj najmanj sedem.

SLIKARSKA RAZSTAVA V ASSISIJU

V Assisiu so odpri prvo slikarsko razstavo mednarodnega značaja, ki bo odprta do 12. septembra. Razstava ima religiozni značaj, prikazuje namreč verske motive. Organiziral jo je beneški slikar Orlando Pisato. Zanimivo je, da razstavljajo tako abstraktisti kot realisti. Dobro pa je označil slikarstvo Američan William Congdon, ki je govoril na slovesnosti pri odprtju razstave. Izjavil je namreč, da je podoba tista kri, ki stroji pot videzom slike. Razstava je prirejena v takojimenovani taverni v palači asiških priorjev, ki predstavlja enega izmed arhitektonskih biserov franciskanskega mesta.

pravi, da bi bila ta 400-letnica najlepša priložnost, da bi dokončno razrešili vprašanje, ki se že dolgo vleče skozi britansko literarno zgodovino, če je bil pravi Shakespeare res filozof Francis Bacon. V dopisu je rečeno, da bodo morda v grobu našli kakšne rokopise ali kakšne druge elemente zgodovinske važnosti. Zagovorniki te teze, da je napisal Shakespeareove igre pravzaprav Francis Bacon, navajajo kot dokaz za svoje mnenje, dejstvo, da je Shakespeare dokončal svoje šolanje že s 14 letom in da je bil zato premalo šolan, da bi bil mogel napisati tako odlična in globoka dela. Napis na Shakespeareovem grobu pa še pogloblja skrivnost. Na grobu se namreč bere: »Blagoslovljen tisti, ki bo obvaroval te kamne in preklet tisti, ki bi odstranil moje kosti«. Podpisniki dopisa v Timesu pravijo, da jih ta napis nič ne straši, ker so ga vklesali na Shakespeareovo grobnico po njegovi smrti leta 1916, zlasti z namenom, da bi preprečili vsakršno preiskavo. Poleg tega so imeli v takratnem času navado, da so zapisali v notranjost grobnice kakšnega pesnika pohvalne napise. Če so tudi v Shakespeareovem grobu, bo mogoče tudi iz njih kaj razbrati. Peter Hall, ravnatelj Shakespeareovega gledališča v mestecu Stratford-upon-Avon pa je proti temu, da bi odpri Shakespeareov grob. »Zame je to moralno vprašanje«, je rekel. »Ne zdi se mi pravično oskruniti grob, ko je na kamnu napisano, naj tega ne storimo.«

Toda prej ali slej bo gotovo zmagala radovednost literarnih zgodovinarjev, ki bi si končno radi prišli na jasno o avtorstvu Shakespeareovih dram.

—0—

LITERARNA NAGRADA »GRAZIA DELEDDA«

V mestu Cagliari na Sardiniji so podelili tradicionalno nagrado »Grazia Deledda« za leto 1962. Dobila jo je pisateljica Liliana Scalero za svoj roman »La ruinetta«. Nagrado so ji slovesno podelili sinoči v mestu Nuoru, med folklorno prireditvijo. Liliana Scalero se je rodila v kraju Mazzè Cavenese, živi pa v Rimu. Za nagrado Grazia Deledda se je potegovalo nad 200 romanopiscev.

Nova arheološka odkritja v Izraelu

Med izkopavanji, ki jih vodi v bližini Betlehema pater Virgilio Corvo od varstvene ustanove za sveto deželo, so odkrili važne arheološke ostanke. Izkopavanja finansira italijansko zunanje ministrstvo. Zadnji čas so kopali na takojimenovanem Herodovem hribu. Kralj Herod je namreč na vrhu hriba zgradil trdnjavo, v kateri so ga tudi pokopali, ob vzhodu hriba pa je nastalo mesto z imenom »Herodija«. Zdaj so odkopali obzidje trdnjave in štiri stolpe, katere omenja tudi judovski zgodovinar Jožef Flavij. Našli so tudi razvaline bizantinskega samostana z napisi v grščini in hebrejščini. Med drugim so našli na železne sulice, ki so se ležale v livarni, v katerih so jih vlivali.

Kongres za prazgodovinske vede

V Rimu je v teku mednarodni kongres za prazgodovinske vede. Na njem prednašajo učenjaki svoja najnovejša odkritja o razvoju človeštva in človeške kulture. Tako je med drugimi prof. Giacomo Devoto govoril o ljudeh pred pol milijona leti, ki so po njegovih trditvah že občevali med seboj z besedami. Nekatere teh besed so se do danes ohranile v jeziku primitivnih narodov, pa tudi v jeziku kulturnih narodov, kot na primer beseda »ausas«, to je »vira«. Prof. Gian Alberto Blanc je zagovarjal tezo, da bi morali proučevanje o razvoju človeštva daljnih dob podpreti z upoštevanjem podatkov, ki jih nudijo vede o geologiji, klimatologiji, zoologiji in botaniki. Ta profesor je odkril v Laziu prazgodovinsko vas izpred 300.000 let, katero je uničil izbruh nekega vulkana. Takratni ljudje so že uporabljali orodje in orožje, kar dokazuje dejstvo, da je bilo najdenih mnogo kosti ubitih živali, celo slonov, povodnih konjev in nosorogov. Teh živali gotovo niso mogli pobijati brez orodja, oziroma orožja. Toda ker je bilo orožje najbrž iz lesa, je v zemlji strohelo. Na kongresu razpravljajo tu-

Zbor primorskih akademikov v Trstu

Prejšnji teden je prispel iz Arezza v Trst pevski zbor primorskih akademikov iz Ljubljane, Vinko Vodopivec, ki je tudi priredil koncert v dvorani na »Stadionu I. maja«. Zbor vodi dirigent Frane Demšar. Ta je izjavil po prihodu v Trst, da so on in pevci zelo zadovoljni z uspehom, ki so ga dosegli v Arezzu, posebno še zato, ker je bila konkurenca na tekmovanju pevskih zborov letos izredno močna in kvaliteta zborovskega petja na zelo visoki ravni. To velja prav posebno tudi za zbor iz Trsta, kar je dirigent Demšar še posebej poudaril.

Na koncertu v Trstu je pel zbor »Vinko Vodopivec« v glavnem isti program kot v Arezzu. Prvi del je bil posvečen polifonski glasbi, drugi pa slovenski in slovanski umetni in ljudski pesmi. Med drugim je izvajal tudi skladbe Jakoba Gallusa-Petelina: »Ecce quomodo moritur«, »Magnum mysterium« in »Ante luciferum«.

»MIGUEL MANARA« NA ODRU SAN MINIATA

Institut za ljudsko dramo je uprizoril v San Miniatu v Pisi lirčno dramo »Miguel Manara«, katere avtor je Litvanec Oscar Venceslav de Lubicz Milosz. »Miguel Manara« je misterij v šestih slikah in je zahteval obsežno inscenacijo. Poleg glavnih igravcev nastopa namreč še veliko število stativov, vsega okrog 60 igravcev. Delo je režiral Orazio Costa, ki je tako po šestih letih spet režiral enega izmed gledaliških praznikov v San Miniatu.

Milosz je napisal delo »Miguel Manara« leta 1913, ko je bil v Franciji. To je prva uradna uprizoritev tega opernega misterija, ker so ga v Milanu pred nekaj leti uprizorili samo poskusno. Vsebina dela kaže počasno bližanje nekega človeka k stvarnosti krščanskega življenja preko pomislekov in dvomov. Glavna oseba je ustvarjena po človeku, ki je v resnici živel v 17. stoletju v Seviliji.

V glavnih vlogah so nastopili Tino Carraro, Illaria Occhini, Gianni Santuccio in Loris Gizzi.

Najstarejša krščanska cerkev

V kraju Lorch v gornji Avstriji so odkrili eno najstarejših cerkev krščanstva. Do odkritja je pripomogel majhen bakren kovanec, ki ima komaj dva centimetra premera. Ta kovanec so našli v baziliki in odkrili na njem letnico 350 po Kristusu. To dokazuje, da je cerkev v Lorchu najstarejša krščanska cerkev na ozemlju Avstrije in ena najstarejših na svetu sploh. Omenjeni kovanec prikazuje na eni strani podobo sina cesarja Konstantina Velikega, na drugi strani pa alegorične podobe. Dejstvo, da stoji ena najstarejših krščanskih cerkev ravno v Lorchu si razlagajo s tem, da je tam leta 304 pretrpel mučeniško smrt sv. Florijan. Kraj Lorch se je imenoval v času rimske zasedbe Lauriachum.

—0—

• Skladatelj Igor Stravinski je včeraj odpotoval na turnejo po Izraelu in Sovjetski zvezi. Dirigiral bo izraelski filharmonični orkester na koncertih v Tel Avivu, Jeruzalemu in Haifi in sovjetski filharmonični orkester v Moskvi in Beogradu. Med obema turnejama se bo ustavil okrog 20. septembra za nekaj dni v Benetkah.

• Umrli je nemški pesnik Alexander Schroeder. Star je bil 84 let. Njegove poezije so cenili sicer v manjšem, a izbranem krogu ljubiteljev poezije.

—0—

Razpravljajo o družbenih vedah

Na jugoslovansko-ameriškem razgovoru s področja družbenih ved v Ohridu so jugoslovanski in ameriški znanstveniki razpravljali o aktualnih vprašanjih s področja jezikoslovja. Profesor s skopske univerze Blažje Kanski je govoril o razvoju in pomenu makedonskega knjižnega jezika, medtem ko je o razvoju angleščine v Združenih državah predaval profesor na univerzi v Indini Riccardo Dorso. Pri razpravljanju so ob udeležbi večjega števila učenjakov iz obeh držav med drugim ugotovili, da se je makedonski knjižni jezik s svojimi posebnostmi in strukturo že uveljavil kot popolnoma izgrajen in izoblikovan jezik.

GOSPODARSTVO

Kako zatirajo goveje jetiko

Kmalu bo 2 leti (oktober 1960), odkar so v Rimu žvinozdravniki in žvinoorejci strokovnjaki razpravljali o zatiranju jetike pri goveji živini. Sedaj je izšlo poročilo, iz katerega je tudi razvidno, kako zatirajo žvinsko jetiko v drugih državah.

Na Norveškem so začeli boj proti žvinski jetiki leta 1931 in od leta 1958 niso več ugotovili nobenega primera jetike. V veljavi je zakon, ki predpisuje odstranitev vseh glav živine iz tistega hleva, kjer bi se izkazalo, da je kakšna žival obolela za jetiko. Stroške in odškodnino žvinoorejcem plača država.

Na Švedskem so začeli zatirati jetiko leta 1930, in sicer na prostovoljni podlagi. Ta načrt pa je odločno podprla država in prevzela nase tudi vse stroške za ugotovitev bolnih živali. Nadalje je vlada dajala majhne podpore, revnim tudi posojila za nakup zdravih živali. Za vzpodbudo — in to je mnogo zaleglo — je vlada določila višjo prevzemno ceno za mleko iz ozdravljenih hlevov. Danes na Švedskem ni jetičnih živali, a živina je pod stalnim nadzorstvom.

Finska je začela zatirati žvinsko jetiko že leta 1891, in sicer na prostovoljni podlagi do leta 1922, ko je zatiranje postalo obvezno. Stroške za ugotovitev bolezni krije država, ki plača tudi 75% vrednosti izločene živali. Tudi na Finskem velja predpis, da se uničijo vse živali iz tistega hleva, kjer je bila ugotovljena tudi samo ena bolna žival.

Na Danskem so najprej zatirali žvinsko jetiko na prostovoljni podlagi, leta 1952 pa je postal boj obvezen. Za jetiko bolne živali so danes zelo redke in vsak primer bolezni podrobno proučijo. Ugotovili so, da do bijo goveda jetiko tudi od človeka ali od drugih dmačih, a ne govejih živali. Zaradi tega iščejo najbolj učinkovito pot, kako bi zatirli jetiko tudi pri negovejih živalih.

V Nemčiji je bilo leta 1952 nad 60% goveje živine jetične, danes pa je skoraj 90% zdrave, tako da ostane bolnih 10% govejih živali. Zatiranje jetike je prostovoljno, a država poravnava škodo, ki nastane zaradi takojšnjega zakola. Kot na Švedskem, so tudi v Nemčiji nagrade za mleko iz ozdravljenih hlevov ali čred.

Na Nizozemskem je bilo konec zadnje vojne še 17% jetičnih goved, leta 1955 pa so razglasili, da je jetika zatrita. Obvezna kontrola živali je bila vpeljana leta 1949 in vsakemu lastniku jetične živali je bil postavljen rok, do katerega mora dotična žival izginiti. («Hudobni jeziki» — odličnih žvinoorejcev, kot je Carolis v Cremoni — trdijo, da so bile dotične živali prodane v Italijo kot prvovrstne plemenske živali). Vsaki dve leti vso živino pregledajo.

V Angliji so začeli zatirati govejo jetiko leta 1935, ko so ugotovili, da je 17% živali bolnih. Za vsako izločeno - zaklano žival je država plačala odškodnino (do 170.000 lir). Danes je goveja jetika izkoreninjena.

V Švici je bilo za zatiranje goveje jetike na razpolago dovolj državnih sredstev in dobre volje žvinoorejcev, tako da so konec leta 1959 razglasili, da je Švica prosta go-

veje jetike. Borbo so začeli na prostovoljni podlagi že leta 1934, obveznost pa je bila vpeljana leta 1951.

V Belgiji velja navidezna prosta volja, v resnici pa je zatiranje goveje jetike obvezno. Žvinoorejci so namreč organizirani v posebnih zdravstvenih združenjih. Če je v okolišju pristopila večina k združenju, morajo tudi ostali pristopiti. Stroške za ugotovitev bolezni so v breme države, ki plača tudi odškodnino za prisilno zaklano bolno žival. Zdravstvene združenja organizirajo preglede. Če ugotovijo, da je kakšna žival jetična, se lahko takoj razveljavi vsaka prodajna pogodba in od januarja 1961 naprej je prepovedana prodaja mleka in mlečnih izdelkov za človeško prehrano iz neozdravljenih hlevov. Trenutno je Belgija skoraj brez goveje jetike.

V Franciji delujejo od žvinoorejcev ustanovljeni zaščitni odbori proti živalskim boleznim. Pristop k temu odboru je v začetku prostovoljen, a če je članov toliko, da imajo 60% živali, potem je pristop obvezen. Obvezno je tudi zaznavanje bolnih živali. Če so pri pregledu ugotovili, da so v hlevu samo zdrave živali in je to stanje potrjeno po 6 mesecih druga kontrola, proglasijo ta hlev za ozdravljen. Na splošno je Francija glede pobijanja jetike daleč za prej navedenimi državami. V Franciji si še mnogi utvarjajo, da je mogoče jetiko ozdraviti s cepljenjem in zato do sedaj ni mogla odločno zmagati smer, da je potrebno jetične živali takoj izločiti. Zdi se, da bo v bodoče drugače. Nedavno je namreč vlada določila 67 milijard frankov, ki naj se porabijo do

leta 1965 za izkoreninjenje goveje jetike in dotična vsota zadostuje. Tako se lahko upa, da bo Francija za 3 leta brez goveje jetike.

In Italija? Do leta 1959 je bila napravljena poskušnja s tuberkulinom pri približno 1/6 živali. Na podlagi teh poskusenj se lahko ceni, da je v Padski ravnini jetičnih 30% goved, v alpskih predelih 10%, v srednji Italiji 6%, v južni Italiji 3%, najmanj pa na Sardiniji, kjer jih je komaj 0.2%. Na Sardiniji je namreč zatiranje jetike obvezno. Obvezno je potem nadzorstvo nad plemenskimi biki in tistimi kravami mlekaricami, katerih mleko popijejo surovo. Drugače pa se ne stori mnogo, pač pa mnogo razpravlja in verjetno bodo v kratkem začeli resno reševati to važno vprašanje. Po površnih načrtih bi morala država določiti najmanj 120 milijard lir, katere bi porabili v 10 letih v boju proti goveji jetiki. Proračun pravi, da bi porabili za kontrolo živali okoli 20 milijard, kot prispevek za zakol poldruga milijona živali po 50.000 na žival — 75 milijard, nadaljnjih 20 milijard bi porabili za zaščito pred drugimi negovejimi živalmi in za osbje, 5 milijard pa za razkuževanja. Znesek je in ni visok: Anglija je potrošila 220 milijard lir, Švica pa polovico svojega kmetijskega proračuna.

S TRŽAŠKEGA

ZA ŽVINOOREJCE

Kmetijsko nadzorništvo v Trstu sporoča žvinoorejcem, da lahko dobijo državni prispevek, če nadomestijo ali oddajo v zakol goveda, o katerih so pri zadnjem žvinozdravniškem pregledu ugotovili, da so okužena.

Prispevek znaša 30% nakupne cene, in sicer največ 70.000 lir, za nadomestilo goveda, ki je bilo dano v zakol, in za nakup drugega goveda, ki izhaja iz vzrejnih središč v hribovitih predelih.

Kdor odda okuženo govedo v zakol in ga ne nadomesti z drugim, pa prejme nagrado od 14 do 20 tisoč lir.

Za podrobnejša navodila se žvinoorejci lahko obrnejo na žvinoorejski oddelk pri Kmetijskem nadzorništvu v Trstu, ul. Ghega 6/I. Prošnje je treba vložiti do 10. septembra.

Preprečite katastrofo!

Strahovita suša bo s svojimi posledicami povzročila pravo katastrofo — gospodarsko propast marsikaterega kmečkega premoženja, če ne bodo oblastva pravočasno izvršila svoje dolžnosti. Oblastva bi morala predvsem vpliti kmetovavcem poguma, in sicer tako, da bi uradno sporočila, da bodo kmetovavci prejeli letos pomoč. Taka izjava bi že morala biti dana, saj je že nekaj tednov jasno, da bo suša povzročila izredno hude posledice.

Predvsem je potrebno poskrbeti za živinorejo. Oblastva bi morala izjaviti, da bodo s pomočjo zadružništva poskrbeli tako za grobo (seno in slama) kakor tudi za močno krmo (koruza in druga krmska žita) in da zato odsvetujejo prodajo živali.

Ukrep glede živinoreje — sem so vključeni tudi prašiči — je najbolj nujen. Medtem naj se natančno ugotovi od suše povzročena škoda, nakar naj takoj sledijo primerne ukrepi.

KAKO BOMO KRMILI Z MALO SENA, SLAME?

Ni upanja, da bodo žvinoorejci imeli dovolj sene, detelje in slame za dobo do prihodnje košnje. Zato bo potrebno krmiti več močnih krmil kot navadno.

Močna krmila, se pravi kuruza in krmska

žita, oljate pogače, suhi zrezki sladkorne pese itd., vsebujejo visok odstotek redilnih snovi in s tem mnogo krmskih enot. Napreden žvinoorejec natančno ve, koliko krmskih enot potrebuje njegova žival. Če bi krmil samo močna krmila, bi malo kg teh vsebovalo toliko krmskih enot, kolikor jih žival potrebuje.

A tako ni mogoče živali krmiti, ker bi dotična krma bila premalo obsejna in žival ne bi imela občutka, da je sita. Poleg tega bi samo močna krmila prav kmalu izzvala prebavne težave in zaprtje. Zato mora krma goveje živine res vsebovati določeno število krmskih enot, mora pa tudi imeti primeren obseg. Ta obseg je odvisen od grobe krme, to je sene, detelje, slame, trave, pese, repe itd. V sušnih letih služi za grobo krmo tudi zelenje dreves in grmičevja, posebno brestovina in listi akacije.

Iz zgornjega je razvidno, kakšno naj bo krmljenje do prihodnje košnje: podlaga ostane groba krma — govedo mora tudi prežvekovati —, a glavne redilne snovi naj dajo močna krmila, predvsem kuruza in krmska žita.

Seveda bo potrebno izrabiti tudi jesensko pašo, če je bo kaj. Gotovo si bo žvinoorejec pomagal s svojo iznajdljivostjo, a žal zelene očali ne spremenijo oblanja v krmo.

R. B.

Peta usode

25.

»Kaj pa takega,« je poskočila Dragica, ki je občutila nejasen strah. Delica se je kar začudila, da se je prijateljica začela tako naglo zanimati za njeno pripovedovanje.

»Da, danes popoldne je bilo kot začarano. Nič nismo razumeli. Kako se utegneš motiti o človeku.« Pogledala je za hip skozi okno in spet pletla besede: »Tudi prvo tatvino je on zagrešil. Danes so namreč našli načrte v njegovi torbi. Hotel jih je odnesti iz tovarne, a se mu ni posrečilo. Prvi inženir mu je prišel na sled. Zdaj je odpuščen — brez odloga, na cesti.«

Dragica je težko sopla. »Vržen iz službe? On...«

»Seveda. Inženir Prašnik. Takega človeka pač ne morejo držati v službi.«

»Ni bil on! Ni zmožen take podlosti!« je zavpila Dragica iz vse svoje bolesti.

Delica ni razumela. Kako da se prijateljica tako močno zavzema za tega inženirja, če ga morda niti ne pozna?

»Toda v njegovem žepu so vendar našli črteže, Dragica.«

»Da, da, našli so jih res...« je izbruhnilo iz nje. Čez hip je zopet mirno vprašala:

»Ali nisi prej pripovedovala, da se hoče neki tovarnar poročiti z Lipičevo hčerko?«

»Da, mladi Brenk. Saj sva ga videli.«

»Saj res, srečali sva ga...« jo je prekinila Dragica. »Zdaj se spominjam... iz sobe je prihajal...«

Umolknila je in ni več spregovorila besede. Postajala je vedno bolj nemirna in si je kar oddahnila, ko se je prijateljica poslovila. Ta pa jo je še na pragu vprašala: »Se nekaj, Dragica... Saj se boš spet vrnila v urad?« Dragica je povsila glavo. Za hip jo je prevzelo novo upanje, a se je spet spomnila na prejšnje dogodke in kaj vse je morala pretrpeti. Bledica je spreletela njen obraz, ko je odgovorila: »Ne morem še za gotovo povedati, Delica... ne vem še, kako bo...« Iskala je besed. »Če bo mogoče, se bom še vrnila,« se je skušala nasmehnuti, da bi pomirila prijateljico.

Ko je ostala sama, je še enkrat premislila, kar ji je povedala Delica. Vse skupaj se ji je zazdelo nepojmljivo. Spet je videla pred sabo mladeniča v beli halji, ki je šel v delovno sobo. Na vratih tiste sobe je v duhu brala ime mladeniča, ki ga je še vedno nadvse ljubila, a se ji je zdel tako nedosegljiv, ker se je ujel v mreže bogate tovarnarjeve hčerke.

—0—

Prvi inženir Mirt je nemirno hodil sem ter tja po svoji pisarni. Strmel je predse ter je le od časa do časa pogledal skozi okno. Komaj je opazil, da so se odprla vrata in da je vstopila njegova žena.

»Zopet te nekaj muči,« je spraševala sočutno. »Povej mi, kaj je. Morda ti bom znala svetovati.«

Inženir je prikimal. »Prav imaš, Lena. Utegne biti res prav, če slišim tudi tvojo sodbo. Pomirilo me bo. Menim pa, da bi vsakdo na mojem mestu tako ravnal.« Pomaknil je stolicu k njej: »Sedi.« Gledal je v tla in ji je povedal vso zgodbo.

»Vidiš, Lena, to me muči,« je pripomnil na koncu.

»Prav dobro te razumem, dragi. Ne morem pa kar v trenutku presoditi, ali je tvoja ocena pravih ali ne. Pravilna bi bila, če bi se moglo pozabiti, kar si ti pohvalnega povedal o mlademu inženirju. Če pomislim na vse to...«

»Saj to je tisto, Leni,« jo je prekinil. »Mogoče si je pa razlagati na dva načina. Kdor ima skrite načrte, se rad poprej kaže v lepi luči. Morda pa je res ta mladenič brez vsake napake in se mu je pripetila strašna krivica...«

»Ti mu jo prav gotovo nisi prizadejal,« ga je tolažila gospa. »Dobro vem, da vse natanko premisliš, preden se odločiš.«

Ves olajšan je prikimal. »Res sem vse premislil, Leni. Priznam ti, da mi je bilo zelo težko podpisati odpust brez odloga. Nisem mogel drugače!«

»Vem, dobro vem, da se nikoli ne prena-gliš.«

»Sicer pa to ni bilo prvič. Že poprej se je izvršil vlom v njegovo pisarno... seveda le, da bi zabilal sledove.« Hotel je še nekaj povedati, a ga je prekinil hišni zvo-nec.

»Ali naj se umaknem, Leni?«

»Ne, kar ostani, grem že jaz odpret.«

Inženir je spet gledal predse in iskal odgovora, ali je pravilno ravnal. Nobena odločitev mu še ni bila tako težka.

Pred vrati je zaslišal glas svoje žene, ki je razburjena spraševala: »Pravite, da ste nekaj opazili, nekaj zelo važnega?«

»Da, da, sem,« je zatrjeval neznan ženski glas.

»Gre za gospoda Prašnika... Rajka Prašnika...« Neznanka je umolknila, nato pa je spet nadaljevala: »Ne vem, ali smem povedati... toda zdi se mi zelo važno...«

»Nikar ne bodite tako vznemirjeni,« ji je dobrohotno prigovarjala Mirtova gospa.

»V pravem trenutku ste prišli. Pravkar sva se pogovarjala o tej zadevi, jaz in moj mož.« Odprla je vrata v delovno sobo: »Prosim, vstopite.«

—0—

Gospa Prašnikova je vsa začudena gledala skozi okno. Mračilo se je že, a vendar je še spoznala starega gozdarja, ki je stopal proti večnim vratom. Kaj neki išče pri njej? Tako hitro se pač ni mogel vrniti iz mesta?

Ni čakala, da bi pozvonil. Šla mu je naproti. »Ste že prišli, gospod Vornik?« ga je vprašala, ko je odprla vrata.

Pogledala ga je. Iz njegovih oči je sijalo nekaj, kar je vzbujalo grozo. Nehote je stopila korak nazaj.

»Kakšni pa ste, sosed?,« ga je nagovorila.

Gozdar se je obrnil. »Ostani tu, sultan!« je ukazal psu. Ko se je obrnil k luči, se je zdel njegov obraz še bolj bled. »Pravzaprav nima pomena, da sem tu. Če pa koga znotraj tako drobi in mrevari, potem...« njegov glas je kar zamrl. Gluho se je zasmeljal, ko je spet nadaljeval: »Streljal sem nanj — popolnoma enostavno... puško snamem... pritisneš na petelina...« Zmajal je s svojo glavo. Vse skupaj je nekaj strašnega.

»Križ božji,« je zavpila Prašnikova in se je tresla kot šiba. »Vstopite, Vornik, kar noter! Streljali ste? Na koga vendar, pri ranah božjih?« (Dalje)

Toda čimdalje je opazoval te ljudi, tembolj ga je mikalo, da bi se jim pokazal in poiskal njihovo družino. Bilo je kot silovit nagon, ki ga je komaj še krotil. Vse v njem ga je vlekl proti njim. Opazoval je gibe otrok, ki so se tiho in nekam vdano igrali s kamenčki na tleh, kakor da so že dolgo navajeni, da morajo biti mirni in da ne smejo povzdigniti glasu. Kadar so se ozrli k materam, so se samo nasmihali ali dvignili ročico, namesto da bi poklicali...

Nenadno je oni, ki je lovil ribe, izpustil svareč polglasni vzklik, odvrget trnek in stekel proti ženskam na pesku. Te so pograbile otroke in se začele vse zbegane ozirati, kam bi pobegnile. Moški jih je skušal potisniti v bližnji gozd, toda bilo je že prepozno. Kakor srebrna ptica roparica se je dvignilo z valov amfibijsko vozilo in se s komaj slišnim zvenenjem spustilo na obalo. Še preden se je dotaknilo peska, se je že odprlo in iz njega sta skočila dva uniformirana pripadnika Uprave Srečnega sveta za varstvo reda ter se mirno in grozeče približala skupini, ki je kot okamenela. Eden izmed njiju je prijel moškega za nadlaket in ga odpeljal k vozilu ter ga rahlo potisnil v notranjost, drugi pa je gnal pred seboj proti vozilu skupnico žensk in otrok. Medtem sta se že približevala tudi ostala dva moška. Zdela sta se kot hipnotizirana. Hodila sta počasi in togo, kot priganjana od neke nevidne sile, toda brez obotavljanja. Tudi onadva sta izginila v vozilu.

Povzatek iz vesolja

E. Z.

74.

Begunca, ki je vse to opazoval iz svojega skrivališča v votlini, se je polotilo strašno razočaranje. Tako blizu se je že zdelo uresničenje njegovih sanj o družbi z drugimi ljudmi, zdaj pa je spet vsega konec in nikdar več mu usoda ne bo ponudila take priložnosti. Ti ljudje so prišli iz tega ali onega razloga navzkriž s postavami Srečnega sveta in so jim hoteli ubežati, da bi se rešili fizične likvidacije, pa se jim ni posrečilo. Vedel je, da jih kmalu ne bo več. Za upor v Srečnem svetu je obstajala samo ena kazen — smrt. Čez nekaj ur bo izginila sploh vsaka sled, da so kdaj živeli. Njihova imena bodo črtana iz vseh seznamov in dokumentov. Za njimi bo ostal le spomin v tistih, ki so jih poznali ali ki so bili z njimi v sorodstvu, a še ti ne bodo smeli nikoli na glas spregovoriti njihovega imena in bodo morali ne le prikrivati svojo žalost, ampak celo hliniti, kot da teh ljudi nikoli ni bilo.

(Dalje)

ŠPORTNI PREGLED

VELIKO ZANIMANJE ZA LETOŠNJE SVETOVNO KOLESARSKO PRVENSTVO

Najuspešnejši so bili Italijani

V nedeljo so se v Italiji končale kolesarske dirke za letošnje svetovno prvenstvo. Tekmovali so tako poklicni kot amaterski dirkači. Največ zlatih kolajnz so osvojili Italijani, in sicer kar štiri, medtem ko so ostale svetlinje pripadle Belgiji (2), Nizozemski, Danski, Španiji, Nemčiji, Sovjetski zvezi, Angliji in Franciji (vsaka po eno medaljo).

DIRKALIŠČNA SVETOVNA PRVENSTVA

Italijani so v Milanu, kjer so bile na sporedu dirkališčne tekme, osvojili samo dve prvi mesti, čeprav so upali, da jih bodo kar štiri, če ne pet. Povsem so zatajili kolesarji v nasledovalni vožnji, kjer so bili Italijani ostro poraženi. Domačini so potrdili svojo premoč samo v hitrostni vožnji, tako poklicnih kot nepoklicnih kolesarjev, saj so bili v obeh disciplinah prvi in drugi. Maspes je osvojil že šestič mavrično majico. Z izredno lahkoto je porazil vse nasprotnike: Danca Sorensa (10'8"), Švicarja Pfenningerja (10'6 in 11'4), Nizozemca Derksena (11'7 in 11'4) ter v finalu sorojaka Gaiardoni (11'6 in 10'8). Maspes, ki ima samo trideset let, bo verjetno potolkel Schreerensov višek: sedem mavričnih majic, in to po vsej verjetnosti že drugo leto v Belgiji. Maspes sploh nima tekmecev, ker vsi ostali tekmovalci niso tako vztrajni. Gaiardoni se je uvrstil na drugo mesto, in to s precejšnjo težavo: porazil je Lambrechta (Belgija) in Scoba (Francija), Belgijca De Bakkerja in Švicarja Plattnerja, toda v obeh dirkah v odločilni tretji tekmi. Na tretje oziroma četrto mesto sta se kot vedno uvrstila že 40-letna Švicar Plattner in Nizozemec Derksen. Razočarali so Francozi (Rousseau in Gaignard). Tudi v hitrostni vožnji amaterjev so Italijani gospodarili, ker so v polfinalu bili kar trije domačini: Bianchetto, ki je nato ponovno osvojil svetovno prvenstvo, Beghetto in Pettenella. Četrti polfinalist je bil Francoz Trentin. Bianchetto je premagal Urugvajca Chemella in Avstrijca Bindera (11'3), Madžara Bicskeya in Švicarja Bollera (11'5), Rusa Bodniekija (10'9), ter Italijana Pettenella (12'6 in 11'9) in Beghetta v polfinalu oziroma v finalu. Drugi je bil Beghetto, tretji Francoz Trentin in četrty Pettenella. Odlikovali so se Rusa Bodniekij in Romanov, Baensch (Avstralija) ter Danec Duckert. Razočaral pa je Poljak Zajac, ki je izpadel že v prvi dirki. Italijanski kolesarji so v hitrostni vožnji zelo močni in hitri, poleg tega so še tekmovali pred svojim občinstvom.

Velik poraz so Italijani doživeli v nasledovalnih vožnjah. Med poklicnimi kolesarji se je vodila ostra borba med Nizozemcem Nijdamom in domačinom Fagginom, ki stalno poskuša, a vedno brez uspeha, osvojiti mavrično majico. V kvalifikacijskih dirkah je najboljši čas dosegel prav Nizozemec Nijdam (6'21" — povprečna hitrost: 49,712 km/h), drugi je bil Faggin (6'23"). V četrtfinalu je Nijdam dohitel Belgijca Gillarda (3'37"2), Faggin je odgovoril s tem, da je tudi on dohitel Nemca Kempera (3'37"3). Tako so se v polfinale uvrstili Faggin, Nizozemec Nijdam in Post ter Francoz Delattre. Faggin je res premagal Posta (6'10"2), toda s precejšnjo težavo. Nijdamu pa je šlo zelo gladko s Francozom (6'13"8) in tako se je zgodilo tudi v finalu, ker je Italijan popolnoma odpuvedal. Nizozemci so osvojili nato še tretje mesto (Post) in tako dosegli velik uspeh. Posebno mladi svetovni prvak ima precej možnosti, da bo še dolgo uspešno branil mavrično majico. Ne smemo pozabiti, da je Nijdam lani osvojil mavrično majico nepoklicnih kolesarjev. Fagginu pa je še enkrat spodletelo. Tudi tokrat so razočarali Francozi (Delattre in Bouvet). Med nepoklicnimi kolesarji so Italijani mnogo pričakovali od Teste, a je izpadel že v predtekmovalju. Najboljše čase sta dosegla Danec Jansen, učenec znanega trenerja Coste, ki ga je italijanska zveza odpustila, in Belgijec van Loo (4'54"2 in 4'54"3). Tako Jansen kot van Loo sta prišla do finalnega srečanja. Jansen je premagal Poljaka Jozefowicza (4'52"3) in Italijana Bellonija (4'56"4), van Loo pa Danca Jisaksona in Nizozemca Oudkerka (4'52"3 — 4'51"0). Finalno srečanje je bilo zelo borbeno in je zmagal Danec Jansen (4'55"4). Nizozemska je osvojila tretje mesto (Oudkerk je premagal Bellonija). Da so Danci zelo dobri v nasledovalni vožnji, so pokazali tudi v dirki

ekip. Skoda, da so naleteli na izredne Nemce, ki so postali svetovni prvaki. Nemci so dosegli najboljši čas v kvalifikacijski dirki (4'29"9 — 53,353 km/h), drugi so bili Rusi, premagali so z izredno lahkoto Francoze (4'28"71) in Ruse (4'26"61 — 54,013 km/h). Danci pa so tekmovali zelo smotno: bili so četrty na kvalifikacijah (4'34"4), premagali so Čehe in Nizozemce (4'32"0 — 4'31"5). Finalno srečanje se je pa končalo po predvidevanjih: 1. Nemčija (4'30"6), 2. Danska, 3. Sovjetska zveza in 4. Nizozemska.

Moški so tekmovali tudi v dirkah za motorji in na prva mesta sta se uvrstila močni Španec Timoner (med poklicnimi dirkači) ter mladi Belgijec De Loof (amaterji).

Tudi ženske so imele svoje dirkališčno prvenstvo. V hitrostni vožnji so najboljše uspehe dosegle tekmovalke Sovjetske zveze (1. Savina, 2. Kiričenko in 4. Ermoljeva). Na tretje mesto se je uvrstila Dunnova (Anglija). V nasledovalni vožnji je mav-

rično majico osvojila Angležinja Burtonova pred Belgijko Reindersovo. Tretje in četrto mesto je ponovno osvojila Sovjetska zveza (Tikomirova in Pounonova). Burtonova je prevozila razdaljo treh kilometrov v času 3'59"4, to je s povprečno hitrostjo 45 km/h, kar predstavlja že izredno hitrost.

POVOJNI SVETOVNI PRVAKI CESTNE VOZNE

Poklicni kolesarji — 1946: Knecht (Svica), 1947: Middelkamp (Niz.), 1948: Schotte (Bel.), 1949: Van Stenbergen (Bel.), 1950: Schotte (Bel.), 1951: Kübler (Svica), 1952: Müller (Nemčija), 1953: Coppi (It.), 1954: Bobet (Fr.), 1955: Ockers (Bel.), 1956 in 1957: Van Stenbergen (Bel.), 1958: Baldini (It.), 1959: Darri-gade (Fr.), 1960 in 1961: Von Looy (Bel.) in 1962: Stablinski (Francija).

Amaterski kolesarji — 1946: Aubry (Fr.), 1947: Ferrari (It.), 1948: Snell (Sved.), 1949: Faanhof (Niz.), 1950: Hoobin (Avstralija), 1951: Ghidini (It.), 1952: Giancola (It.), 1953: Filippi (It.), 1954: Van Cauter (Bel.), 1955: Ranucci (It.), 1956: Mahn (Niz.), 1957: Proost (Bel.), 1958 in 1959: Schur (Vzh. Nemčija), 1960: Eckstein (Vzh. Nemčija), 1961: Jourden (Francija) in 1962: Bongioni (Italija).

CESTNA SVETOVNA PRVENSTVA

V Saloju so bila na sporedu tekmovalja cestnih kolesarjev. Med poklicnimi kolesarji so se najbolje izkazali Italijani, ki so osvojili kar dve prvi mesti. Italijanska četvorka Maino, Grassi, Zandegù in Tagliani je zmagala v dirki na kronometer (45,400 km

na uro), ki je bila dolga 112,600 km. Dobro so se odrezali Danci, ki predstavljajo največje presenečenje letošnjega svetovnega prvenstva, in Urugvajci. Četrti so bili Rusi, peti Nizozemci in šesti Francozi. Jugoslavija se je uvrstila na 10. mesto. Razočarali so Švicarji (8.), Nemci (12.) in posebno Belgijci (16.). Amaterji so tekmovali na 180,320 km dolgi progi. Dirka je bila zelo zanimiva in več napadov so izvedli Danci in Nizozemci, posebno Danec Kroire in Nizozemec Den Hartog sta bila zelo borbeni. Italijani pa so dirko imeli v vajehtih in v določnem trenutku je skočil v ospredje mladi domačin Bongioni ter zmagal. Na ostala prva mesta so se uvrstili Danec Ritter, Nizozemec Den Hartog in Nemec Bolke. Najboljši Jugoslovan je bil Boltazar, ki se je uvrstil na 44. mesto. Razočarali so tudi v tej dirki najbolj Belgijci, ki so sploh veliki premaganci cestnih dirk letošnjega svetovnega prvenstva. Niso se posebno odlikovali niti Rusi niti Francozi, čeprav so strokovnjaki mislili, da bosta Bazire (Francija) in Kapitonov (SZ) vseskozi med najboljšimi.

Poklicni kolesarji so tekmovali na 296,240 km dolgi progi. Vsi so se spraševali, ali bo Belgijec Van Looy tretjič osvojil mavrično majico. Dirka je bila zelo borbeni, toda ne po zaslugi Belgijcev, ki so popolnoma zatajili, temveč zaradi borbenosti četvorke Francoza Stablinskega, Irci Elliota, Nemca Wolfshohla in Belgijca Hoevenarsa, ki pa ni imel glavne besede. Glavnina se je zavedla nevarnosti, ko je bilo že prepozno. Francoski prvak Stablinski, ki je sicer poljskega porekla, je po zaslugi Irci Elliota (tekmuje v isti ekipi) pustil za seboj ostale kolesarje in poletel po mavrično majico. Jean Stablinski, ki je bil zadnje čase v polni moči (prejšnjo nedeljo je porazil vse tekmece v Belgiji) je prevozil razdaljo v času 7h 43'11" (38,374 km/h). Na drugo mesto se je uvrstil Elliot (122' zaostanka), tretji je bil Belgijec Hoevenaers, četrty Nemec Wolfshohl, peti pa Italijan Pambianco. Anquetil je bil 15., Poulidor 25., Van Looy pa 30. Najboljši Italijani (najboljši na papirju seveda) so se vsi ustavili pred časom. Stablinski je zelo vztrajen kolesar in je član Anquetilove ekipe. Sodeloval je v vseh tekmovaljih in ni žel posebnih zmag, razen dveh prvenstev Francije (1960 in 1962). Če razporedimo in ocenimo tekmovalje poklicnih kolesarjev po državah, ugotovimo, da so se najbolj izkazali Francozi (42 točk), toda na drugo mesto so se uvrstili Nemci (41), na 3. mestu so Irci (25). Belgijci delijo z Italijani in Nizozemci (vsi 22 točk) 4. mesto, kar je zelo slabo, če pomislimo, da so oni imeli (Van Looy na čelu) glavno vlogo v vseh dirkah na svetu. Če ocenimo vse cestne dirke, največ točk imajo Italijani (94), sledijo Francozi (73), Nizozemci in Nemci (obe državi 65), nato so Danci (52) in šele na 6. mestu so Belgijci (37 točk).

Če so Belgijci razočarali, je pa Belgijka Gaillard zmagala na cestni dirki žensk, tudi 2. in 3. tekmovalka (Reynders in Naessens) sta iz Belgije.

Na splošno je letošnje svetovno prvenstvo bilo dobro organizirano. Strokovnjaki trde, da v dirkališčnih disciplinah imajo Italijani glavno besedo, pojavljajo pa se nove države, kot n. pr. Nizozemska in Danska. Italijani so še vedno najboljši amaterji, slabi pa so v poklicnih vrstah, kjer prihajajo v ospredje Nemci, Nizozemci, čeprav drže zdaj vrhunsko mesto Francozi.

d. t.

ŽENA IN DOM

Nekaj za one, ki hočejo biti lepe

Vsaka ženska je lahko na svoj način lepa, ako pravilno skrbi za svojo zunanost in si zna izbrati stvari, ki se ji najbolj prilegajo. Naštela vam bom nekaj pravil, ki pa veljajo za vse in ki jih pri vsakodnevni negi ne smete pozabiti.

1. Kožo obraza je treba vsak dan očistiti; najbolje jo boste na ta način, da se poslužite kozmetičnega mleka in si z njim očistite vsak večer obraz. S kosmičem vate, namočenem v rožni vodi boste nato obraz okrepčale in odpravile z njega preostale sledove mleka. Po vsem tem boste obraz namazale s primerno kremo, ki se razlikuje glede na to, ali imate kožo obraza suho ali pa mastno. Po 20 minutah boste omenjeno kremo spravile z obraza, da bo koža popoči lahko dihalo.
2. Za oči in obrvi uporabljajte svinčnik kostanjeve barve, ako ste svetlolase, sive barve, ako ste

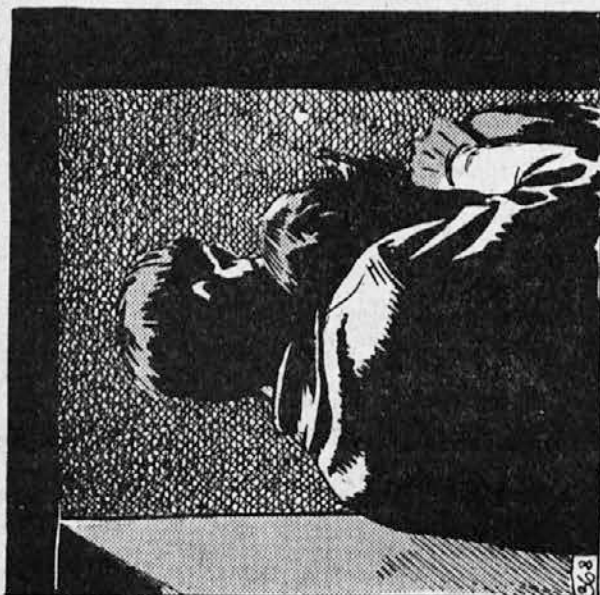
kostanjeve, in temno sive, če ste črnolase. Z njim si nalahko začrtajte gornji lok obrvi in oči. Te je priporočljivo poprej namazati s primerno kremo.

3. Ako imate navado, posluževati se priprave za upogibanje trepalnic, uporabljajte jo previdno, da se vam ne bi le te lomile. Najbolje je, da trepalnice samo nalahko zakrivimo.
4. Preden si našminkate ustnice, je dobro, da si jih namažete s hranilno kremo. S primernim svinčnikom si najprej začrtate robove ustnic, nato jih šele namažite cele s šminko.
5. Tudi lasje morajo imeti svojo posebno nego. Okrtačiti jih je treba vsak dan, naj si bodo lasje gladki ali nakodrani. Ako boste vsak večer 100-krat potegnile po njih s ščetko, boste lahko nad njimi ponosne, ker bodo lepi, močni in odporni ter se boste še bolj začudile, ker bodo čisti in bleščeči.

Ondina

367. Jeanne je pohitela k vratom. »Kazan ni bil, njegov glas bi spoznala: Zdi se mi, da se je oglašila njegova družica, saj je zvenelo tako, kot takrat na bregu, ko smo odhajali.« Objela je moža okrog ramen: »Prosim, objubi mi, da ne boš ubijal volkov! Pomisli, lahko bi nevede ustrelil Kazana ali njol!« »Objubim!« je toplo pritrdil mož.

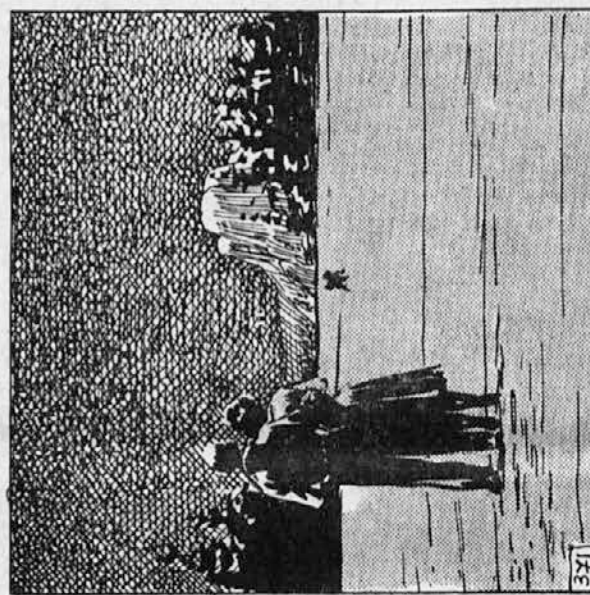
368. Jeanne je naslonila glavo na njegovo ramo: »Kako rada bi spet videla Kazana!« je zasepetala. Se vedno sta stala med vrati in gledala v zvezdno noč. Takrat se jima je zazdelo, da je nekje v daljavi slaboten, komaj slišen glas odgovoril tožčemu klicu volkulje. Jeanne je stekla v smer glasu in brez sape pričakovala novega lajanja.

369. Da, zares! Čez nekaj časa je znova zaslišala znani glas. Prihajal je že iz večje bližine. Prilomila je dlani k ustnicam in zaklicala z jasnim, veselim glasom: »Kazan! Kazan!« Na vrhu Sončne pečine je vstala suha, temna senca. Siva je slišala ženin klic in tiho zarenčala. S severa pa je hitela druga senca. To je bil Kazan!

370. Z bledim, razburjenim obrazom je Jeanne pričakala psa in mu iztegnila roke v pozdrav. Sklonila se je in objela njegovo sivo glavo. Mož je nemo stal ob strani in gledal ta nenavadni, lepi prizor. Ni se več bal volčjega psa, popolnoma mu je zaural. Tekrat je do njih priplavala Sivina tožba. Kazan se je bliskovito pognal proti Sončni pečini.

371. Jeanne in njen mož sta tesno objeta gledala za njim. Mlada žena je ganjena šepetala: »Kazan in ona — ti, jaz in najin otrok! Kako je to lepo! Kajne, da ti nikoli ne bo žal, da smo se vrnili iz mesta na naš stari dom med gozdovi?« Trdno ji je stisnil roke in odkimal. Potem sta tesno drug ob drugem odšla nazaj v hišo.

372. Ko sta se na pragu obrnila in še enkrat pogledala proti Sončni pečini, sta zagledala dve živali, ki sta se pozdravljali v pravičini mesecini. »Vstopi, ne moti ju!« je zasepetal mož. »Jutri bo Kazan spet prišel k tebi.« In vso dolgo noč sta Kazan in Siva, tesno drug ob drugem, tekala po z mesecem obiti pokrajini.

KONEC

PO
POVESTIJ. OLIVERA
CURWOODA

RIŠE:

M. MUSTER

Za

naše

najmlajše

62